

met először viselő rokonom, a háborútjárt agglegény, minden nyárvégi szöszdörzsölőn és őszeleji lekvárkavaróban nyikorgatta ezt orosz fogságban szerzett ócska harmonikáján — viháncoló fiatal leányok és suttyó legénykék mulattatására. Gyöngyöző bakfis-kacagások közt árva és félszeg mosoly folyt szét redőiben — a háborúban csonkán maradt és a «kocska» embernek nem akad itt asszony.

Amint egy évtized súlyos és sűrű közegén át felém leng az orosz és magyar bánatot olyan furcsa nosztalgiával egyesítő zene — : a harmonika szétnyíló s összehorpadó redői mögött felmerül előttem vénlegény-druszám apja, a különös figura, a gyorsan serte-pertelő öreg. Fiatalkorában bécsi császárvadász volt — s a Habsburg főhercegek és a bécsi polgárok kedélyes és hamisítatlanul nyárspolgári nevét, a gyakori Eugént megkedvelve — fiát Jenőnek keresztelte. Ezzel az utánzásnak olyan lavináját indította meg, hogy nemcsak az én nemzetségem, hanem az egész falu, sőt a bennszülött zsidók is Jenőnek kereszteltek egyideig minden újszülött fiút.

Hát ilyen ez a gyökeresség!

FÜZÉRTELEN.

*Hol vannak édes napjaim?
a dáridók s szelíd tivornyák,
nyáréjszakák, mikor a szél
megbontott száz, erős vitorlát
s a kertben gyors rakéta gyúlt
makrancosan és engedetlen
s prűszkölve lobbant el a kék,
ködöt sóhajtó fűzesekben.*

*Hol vannak szép játékaim?
Bújócskák és gyöngéd fogócskák,
a Kőrösmenti alkonyok,
míg hintásszárnyú, lomha bóját
terelt az ár nyugat felé
s a nyári ég föléje roskadt.
Ki látta fecske-röpteit
e surrogó, dalos napoknak?*

*Ki látta lassan vénülő,
magányos arcát szép anyámnak;
rigós tavaszkor ébredő
tekintetét az ibolyának?
Tízéves fejjel jártam én
csigás sörényű, nagy hegyekben.
Majd tíz év kőfalak között —
s a várost is csak megszerettem!*

*Tíz év, tíz hosszú gyűlölet,
tíz végtelen keserűség
görgette rajtam át napos
és naptalan tengervizét.
Labdával játszó kertjein,
mezőim lassan elmerültek.
Szerelmem is csak vágya volt
egy késő, esti hegedűnek,*

*melyből bolondos és napos
játékok lassanként kifognak.
Magányom partjait puhán
nyaldosták lomha folyamoknak
bivalyszerű hullámai:
napok, hetek az életemben.
Kicsit megvénültem talán,
amíg a várost megszerettem.*

*Utcák, körúti, zöld terek
s nyáresti csöndes, hosszú séták
új életem virágai —
jól ápolt, kerti margaréták.
De néha látom még gyerek-
koromat tiszta sugarakban
s úgy tetszik, ő hagyott el s én
füzértelen gyerek maradtam!*

Toldalaghy Pál.